

Biện pháp quản lý hoạt động kiểm tra nội bộ ở các trường tiểu học thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa

Châu Đình Mai Phương*

* Hiệu trưởng Trường Tiểu học Tân Lập 2, TP Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa

Received: 9/2/2023; Accepted: 13/2/2023; Published: 15/3/2023

Abstract: Management of internal inspection activities in primary schools is the conscious, systematic, scientific and consistent with the current regulations of the Principal on the subjects managed to achieve educational goals. suggest. This is also a regular activity that primary schools have implemented to improve school management efficiency.

Keywords: Management, internal inspection, Primary school.

1. Đặt vấn đề

Kiểm tra nội bộ (KTNB) ở trường tiểu học là hoạt động nghiệp vụ quản lý của người Hiệu trưởng với mục đích là nhằm điều tra, theo dõi, xem xét, kiểm soát, phát hiện, kiểm nghiệm sự diễn biến, kết quả các hoạt động giáo dục trong phạm vi nội bộ nhà trường và đánh giá kết quả các hoạt động giáo dục có phù hợp với các mục tiêu, kế hoạch, chuẩn mực, quy chế đã đề ra hay không. Qua đó kịp thời động viên mặt tốt, điều chỉnh, uốn nắn những mặt chưa đạt chuẩn, giúp cho nhà trường nâng cao hiệu lực và hiệu quả quản lý nhằm nâng cao chất lượng giáo dục - đào tạo trong nhà trường.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Những vấn đề lý luận cơ bản về quản lý hoạt động kiểm tra nội bộ ở trường Tiểu học

Quản lý hoạt động KTNB ở trường Tiểu học là những tác động có ý thức, có hệ thống, khoa học và phù hợp với các quy định hiện hành của chủ thể quản lý (Hiệu trưởng) lên đối tượng quản lý nhằm đạt được mục tiêu giáo dục đề ra. Quản lý hoạt động KTNB ở trường Tiểu học bao gồm các nội dung sau:

2.1.1. Lập kế hoạch KTNB ở trường Tiểu học

Xây dựng kế hoạch KTNB có vai trò quan trọng, là khâu đầu tiên và không thể thiếu trong công tác quản lý hoạt động KTNB trường Tiểu học. Kế hoạch KTNB phải đầy đủ các nội dung như: (1) Xác định mục tiêu chung, trên cơ sở mục tiêu chung sẽ phân thành các mục tiêu cụ thể; (2) Xây dựng các hoạt động thực hiện từng mục tiêu; (3) Xác định cơ chế điều kiện để thực hiện các hoạt động nhằm thực hiện các mục tiêu đã đề ra; (4) Xác định thời gian thực hiện cho từng hoạt động; (5) Xác định kết quả đầu ra cần đạt được.

2.1.2. Tổ chức thực hiện KTNB ở trường Tiểu học

Tổ chức triển khai thành công những hoạt động đã được vạch ra trong bản kế hoạch là điều hết sức quan trọng. Quản lý công tác tổ chức thực hiện kế hoạch KTNB trường Tiểu học là các hoạt động được tiến hành sau khi kế hoạch đã được xây dựng nhằm thực hiện kế hoạch đã đề ra. Thực chất đây là quá trình tổ chức các hoạt động nhằm thực hiện các mục tiêu đã được đề ra trong kế hoạch KTNB trường Tiểu học của nhà quản lý. Khi tổ chức thực hiện KTNB ở trường Tiểu học cần phải xây dựng đúng quy trình nhằm thống nhất chung trong hệ thống về quy trình kiểm tra. Cụ thể gồm các bước sau: (1) Chuẩn bị kiểm tra; (2) Tiến hành kiểm tra; (3) Thực hiện đánh giá; (4) Tư vấn, thúc đẩy, điều chỉnh.

2.1.3. Chỉ đạo hoạt động KTNB ở trường Tiểu học

Trên cơ sở kế hoạch KTNB đã được xây dựng, Hiệu trưởng tổ chức họp Ban KTNB của nhà trường để triển khai kế hoạch. Giao trách nhiệm cho các thành viên, cụ thể hoá kế hoạch kiểm tra để thực hiện trong từng tuần của mỗi tháng để tiến hành công tác kiểm tra theo sự phân công đúng với trình tự, thủ tục kiểm tra. Trong quá trình chỉ đạo thực hiện kế hoạch KTNB trong trường Tiểu học cần thực hiện tốt các nội dung cụ thể sau: (1) Chỉ đạo xây dựng kế hoạch kiểm tra; (2) Chỉ đạo lựa chọn các lực lượng kiểm tra; (3) Chỉ đạo phân cấp trong kiểm tra; (4) Chỉ đạo xây dựng chuẩn kiểm tra; (5) Chỉ đạo xây dựng chế độ kiểm tra; (6) Chỉ đạo thực hiện nội dung công tác kiểm tra; (7) Chỉ đạo tổng hợp, điều chỉnh kết quả kiểm tra.

2.1.4. Kiểm tra, đánh giá hoạt động KTNB ở trường Tiểu học

Kiểm tra, đánh giá là quá trình thu thập và xử lý thông tin về các hoạt động KTNB đã được triển khai. Từ kết quả của kiểm tra, đánh giá những thông tin

xác thực, tin cậy để có những tác động kịp thời nhằm điều chỉnh và bổ sung để hoàn thiện thêm kế hoạch KTNB đã đề ra. Nhà quản lý phải quản lý hữu hiệu các tiêu chuẩn kiểm tra, các hình thức kiểm tra, đánh giá khác nhau trong suốt quá trình, xác nhận độ tin cậy, tính hiệu lực, đo được mức độ thực hiện các mục tiêu đã được xác định. Kế hoạch có thể sẽ được thay đổi phụ thuộc vào phản hồi của quá trình kiểm tra.

2.2. Biện pháp quản lý hoạt động kiểm tra nội bộ ở các trường Tiểu học thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa

2.2.1. Tổ chức nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, giáo viên và nhân viên ở các trường Tiểu học về công tác KTNB và quản lý công tác KTNB

Đây là biện pháp nhằm làm cho cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên nhận thức rõ vị trí, vai trò, chức năng, nhiệm vụ, nguyên tắc, hình thức, phương pháp và quy trình của KTNB, cũng như lý luận về quản lý công tác KTNB.

Quán triệt sâu sắc đường lối, chủ trương, chính sách, quan điểm chỉ đạo của Đảng và Nhà nước về sự nghiệp giáo dục, giúp đội ngũ những người làm công tác giáo dục nhận thức được một cách đầy đủ và toàn diện về vị trí, vai trò nhiệm vụ, mục đích yêu cầu của công tác KTNB, biến các văn bản pháp quy của nhà nước, văn bản chỉ đạo của ngành, nội quy quy định của đơn vị thành ý thức tự giác, tự nguyện hoàn thành trách nhiệm cá nhân của nhà giáo. Thực hiện quan điểm, yêu cầu đặt ra cho công tác KTNB là phải trở thành một trong những công cụ quan trọng để nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước, tăng cường kỷ cương, làm cho pháp luật được thực thi nghiêm chỉnh, góp phần ổn định và phát triển kinh tế - xã hội. Mỗi cán bộ quản lý giáo dục cần nhận thức sâu sắc được KTNB là một trong những chức năng quản lý cơ bản của người Hiệu trưởng nhằm kiểm tra, theo dõi, xem xét, đánh giá tất cả các hoạt động giáo dục, hoạt động dạy và học trong phạm vi nội bộ một nhà trường; xác định kết quả giáo dục có phù hợp với định hướng mục tiêu, kế hoạch, nội dung, phương pháp đã đề ra hay không.

2.2.2. Nâng cao năng lực xây dựng kế hoạch công tác KTNB trường học cho đội ngũ quản lý

Xây dựng kế hoạch quản lý hoạt động KTNB được đánh giá là khâu quan trọng nhất vì ở đó mục tiêu, nội dung, chương trình hoạt động KTNB sẽ được hiện thực hóa.

Nâng cao nhận thức của cán bộ quản lý về các cơ sở pháp lý để xây dựng kế hoạch KTNB trường học đó là: các nghị quyết, chỉ thị, công văn hướng dẫn

của các cấp chính quyền, của ngành giáo dục; căn cứ vào nghị quyết của đại hội Đảng bộ - chi bộ, hội nghị cán bộ viên chức, nhiệm vụ chính trị được giao; căn cứ vào tình hình, điều kiện cho phép của nhà trường và phải có tính khả thi. Tổ chức các đợt tập huấn, các chuyên đề bồi dưỡng nghiệp vụ cho cán bộ quản lý về năng lực xây dựng KTNB, đặc biệt là năng lực thiết kế kế hoạch KTNB trường học dưới dạng sơ đồ hóa. Trong kế hoạch phải nêu rõ các nội dung chính sau: mục đích, yêu cầu, nội dung, phương pháp tiến hành, hình thức, đơn vị và cá nhân được kiểm tra, thời gian tiến hành kiểm tra... Hàng năm, Hiệu trưởng cần phải chỉ đạo, bồi dưỡng cho đội ngũ cán bộ quản lý năng lực thiết kế, xây dựng các loại kế hoạch kiểm tra với những lịch biểu cụ thể.

2.2.3. Tăng cường công tác tổ chức, chỉ đạo thực hiện hoạt động KTNB

Đây là biện pháp nhằm giúp Hiệu trưởng huy động được sự tham gia của các tổ chức khác trong nhà trường phối hợp cùng với ban kiểm tra để tổ chức triển khai các hoạt động kiểm tra theo kế hoạch để đạt được các mục tiêu kiểm tra ban đầu đã đề ra.

Xây dựng đội ngũ ban kiểm tra cho từng hoạt động kiểm tra cụ thể đảm bảo về cơ cấu, số lượng và chất lượng. Các thành viên ban kiểm tra phải là những người có trình độ chuyên môn cao, thành thạo về nghiệp vụ kiểm tra đánh giá, có kinh nghiệm và có phẩm chất đạo đức tốt, tích cực với công tác KTNB. Nhà trường cần chuẩn bị chu đáo về cơ sở vật chất, trang thiết bị, tài chính cho việc tổ chức thực hiện các hoạt động KTNB. Hiệu trưởng có những chỉ đạo trực tiếp đối ban kiểm tra khi thực hiện các hoạt động kiểm tra cụ thể. Nhà trường cần cân đối ngân sách, đầu tư các trang thiết bị, phần mềm hỗ trợ quản lý kiểm tra đánh giá và xây dựng các chế độ chi trả cho các thành viên ban kiểm tra. Mỗi nhà trường thành lập ban KTNB và ban kiểm tra đủ khả năng tham mưu, phối hợp, triển khai thực hiện nhiệm vụ KTNB. Tổ chức hoặc cử các thành viên ban kiểm tra dự các lớp tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ KTNB.

2.2.4. Tổ chức bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ thực hiện công tác KTNB

Đây là việc làm nhằm giúp đội ngũ thực hiện công tác KTNB ở các trường Tiểu học có đủ năng lực chuyên môn, nghiệp vụ về công tác KTNB trường học. Đồng thời, nó còn đóng vai trò là “cánh tay nối dài của Hiệu trưởng” trong quản lý và điều hành nhà trường.

Nghiên cứu kỹ hệ thống các văn bản, hướng dẫn của trên về công tác KTNB trường học; các văn bản,

hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ năm học, các văn bản, hướng dẫn thực hiện đổi mới chương trình giáo dục phổ thông... để xây dựng kế hoạch bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ. Lập kế hoạch bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ thanh tra viên và cộng tác viên thanh tra, đội ngũ làm công tác KTNB trường Tiểu học. Kế hoạch bồi dưỡng phải cụ thể hoá các tiêu chí: Chương trình, nội dung tập huấn, thời gian, địa điểm và các điều kiện về tài chính, cơ sở vật chất phục vụ đợt tập huấn. Xây dựng tiêu chí chung đối với thành viên Ban KTNB và cộng tác viên thanh tra, kiểm tra. Tổ chức các đợt tập huấn, các chuyên đề bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ KTNB cho cán bộ quản lý nhà trường và lực lượng tham gia hoạt động KTNB, đặc biệt chú ý tới những nét mới, trọng tâm trong nhiệm vụ năm học. Nắm vững nội dung, phương pháp KTNB trường Tiểu học, đặc biệt là quy định kiểm tra các nội dung của hoạt động KTNB trường Tiểu học. Bồi dưỡng kỹ năng tự kiểm tra công tác quản lý cho Hiệu trưởng.

2.2.5. Triển khai ứng dụng công nghệ thông tin trong KTNB

Biện pháp này nhằm xây dựng và tạo điều kiện để triển khai việc sử dụng công nghệ thông tin trong KTNB từ đó nâng cao chất lượng hoạt động KTNB.

Triển khai ứng dụng các thành tựu của khoa học công nghệ trong việc thiết lập, sử dụng các phương tiện phục vụ cho hoạt động kiểm tra, đánh giá, đảm bảo cho việc kiểm tra đánh giá thực hiện được khách quan, chính xác, công bằng. Sử dụng các phần mềm quản lý để lưu trữ, truyền tải các nội dung liên quan đến hoạt động kiểm tra, đánh giá. Thiết lập hệ thống thông tin của nhà trường (gồm đội ngũ và các điều kiện, phương tiện kỹ thuật cần thiết) để hệ thống đó có đủ năng lực thu nhận đầy đủ, xử lý chính xác, chuyên tải kịp thời mọi thông tin nội bộ và thông tin đa chiều từ nội bộ nhà trường tới các cấp quản lý, các tổ chức hữu quan ngoài nhà trường. Tạo điều kiện để cán bộ quản lý, giáo viên có các thông tin đầy đủ, chính xác, kịp thời phục vụ cho hoạt động kiểm tra, đánh giá và quản lý nhà trường. Điều tra tình hình, trình độ sử dụng công nghệ thông tin của đội ngũ đặc biệt là các thành phần được giao trách nhiệm kiểm tra, đánh giá.

2.2.6. Đổi mới kiểm tra, đánh giá hoạt động KTNB

Kiểm tra, đánh giá hoạt động KTNB nhằm giúp Hiệu trưởng nắm bắt được tình hình thực hiện hoạt động kiểm tra để kịp thời có những động viên, khuyến khích hoặc phát hiện, đưa ra các quyết định

điều chỉnh về phương pháp, cách thức kiểm tra cũng như điều chỉnh kế hoạch sao cho phù hợp với thực tiễn nhằm đạt được hiệu quả cao trong công tác kiểm tra.

Hiệu trưởng kiểm tra việc ban kiểm tra triển khai thực hiện các hoạt động KTNB theo kế hoạch của nhà trường, bao gồm thời gian, nội dung, phương pháp và cách thức tổ chức kiểm tra. Kiểm tra việc xử lý, phân tích và báo cáo kết quả kiểm tra đến đối tượng kiểm tra, Hiệu trưởng và Hội đồng Sư phạm. Kiểm tra việc xử lý hậu kiểm tra bao gồm lưu trữ hồ sơ, nhận xét đánh giá kết quả kiểm tra và sử dụng kết quả kiểm tra vào công tác phát triển đội ngũ nhà trường. Ngoài ra, Hiệu trưởng còn cần tự kiểm tra, đánh giá lề lối làm việc, phong cách tổ chức và quản lý của chính mình, tự đánh giá khách quan phẩm chất, năng lực và uy tín của mình để tự điều chỉnh cho phù hợp với yêu cầu, chuẩn mực của người cán bộ quản lý trường học. Lập kế hoạch kiểm tra đối với từng hoạt động kiểm tra cụ thể và triển khai kế hoạch đến các thành viên ban kiểm tra. Hàng tháng tổ chức đánh giá, điều chỉnh, bổ sung đầy đủ các kế hoạch trong tuần, trong tháng và xử lý kết quả, báo cáo đánh giá toàn diện và tổ chức rút kinh nghiệm cho công tác KTNB sau này.

3. Kết luận

KTNB trường học là hoạt động xem xét và đánh giá các hoạt động giáo dục, điều kiện dạy - học, giáo dục trong phạm vi nội bộ nhà trường nhằm mục đích phát triển sự nghiệp giáo dục nói chung, phát triển nhà trường, người giáo viên và HS nói riêng. Đồng thời, KTNB còn là một hoạt động quan trọng trong ngành giáo dục nhằm không ngừng nâng cao chất lượng, hiệu quả giáo dục, đào tạo. Quá trình triển khai thực hiện các biện pháp nêu trên cần đồng bộ, có sự ưu tiên tùy theo tình hình thực tế ở mỗi trường để góp phần nâng cao hiệu quả, chất lượng công tác quản lý hoạt động KTNB ở các trường Tiểu học thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa hiện nay.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2006), *Thông tư số 43/2006/TT-BGD&ĐT ngày 30/3/2006 về Hướng dẫn thanh tra toàn diện nhà trường và thanh tra hoạt động sư phạm của giáo viên phổ thông*, Hà Nội.
2. Nguyễn Công Khanh (Chủ biên, 2014), *Kiểm tra, đánh giá trong giáo dục*, Nxb Đại học Sư phạm Hà Nội, Hà Nội.
3. Lưu Xuân Mới (1998), *Hiệu trưởng với công tác kiểm tra nội bộ trường học*, Nxb Giáo dục, Hà Nội.